

Професійна діяльність в небезпечних умовах. Небезпечні професії

Лекція 11

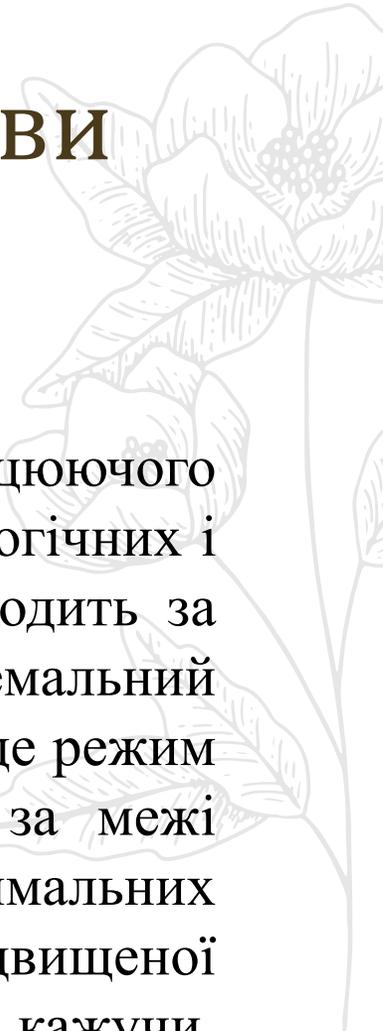

Екстремальні умови

- це умови, що вимагають від працюючого максимального напруження фізіологічних і психічних функцій, різко що виходить за межі фізіологічної норми. Екстремальний режим в найзагальнішому сенсі - це режим роботи в умовах, що виходять за межі оптимуму. Відхилення від оптимальних умов діяльності вимагають підвищеної вольового зусилля або, інакше кажучи, викликають напругу.

Несприятливі чинники, що підвищують напругу

- 1) фізіологічний дискомфорт, тобто невідповідність умов проживання нормативним вимогам;
- 2) біологічний страх;
- 3) дефіцит часу на обслуговування;
- 4) підвищена складність завдання;
- 5) підвищена значимість помилкових дій;
- 6) наявність релевантних перешкод;
- 7) неуспіх внаслідок об'єктивних обставин;
- 8) дефіцит інформації для прийняття рішень;
- 9) недовантаження інформацією (сенсорна депривація);
- 10) перевантаження інформацією;
- 11) конфліктні умови, тобто умови, при яких виконання одного з них вимагає здійснення дій, що суперечать виконанню іншої умови

Напруга

Напруги можуть бути класифіковані у відповідності з тими психічними функціями, які залучені в професійну діяльність і зміни яких найбільш виражені в несприятливих умовах

Інтелектуальна напруга – напруга, викликане частим зверненням до інтелектуальних процесам при формуванні плану обслуговування, обумовлене високою щільністю потоку проблемних ситуацій обслуговування.

Сенсорна напруга – напруга, викликане неоптимальними умовами діяльності сенсорних і перцептивних систем і виникає в разі великих труднощів в сприйнятті необхідної інформації.

Фізична напруга – напруга організму, викликане підвищеним навантаженням на руховий апарат людини.

Напруга очікування – напруга, викликана необхідністю підтримки готовності робочих функцій в умовах відсутності діяльності

Напруги можуть бути класифіковані у відповідності з тими психічними функціями, які залучені в професійну діяльність і зміни яких найбільш виражені в несприятливих умовах

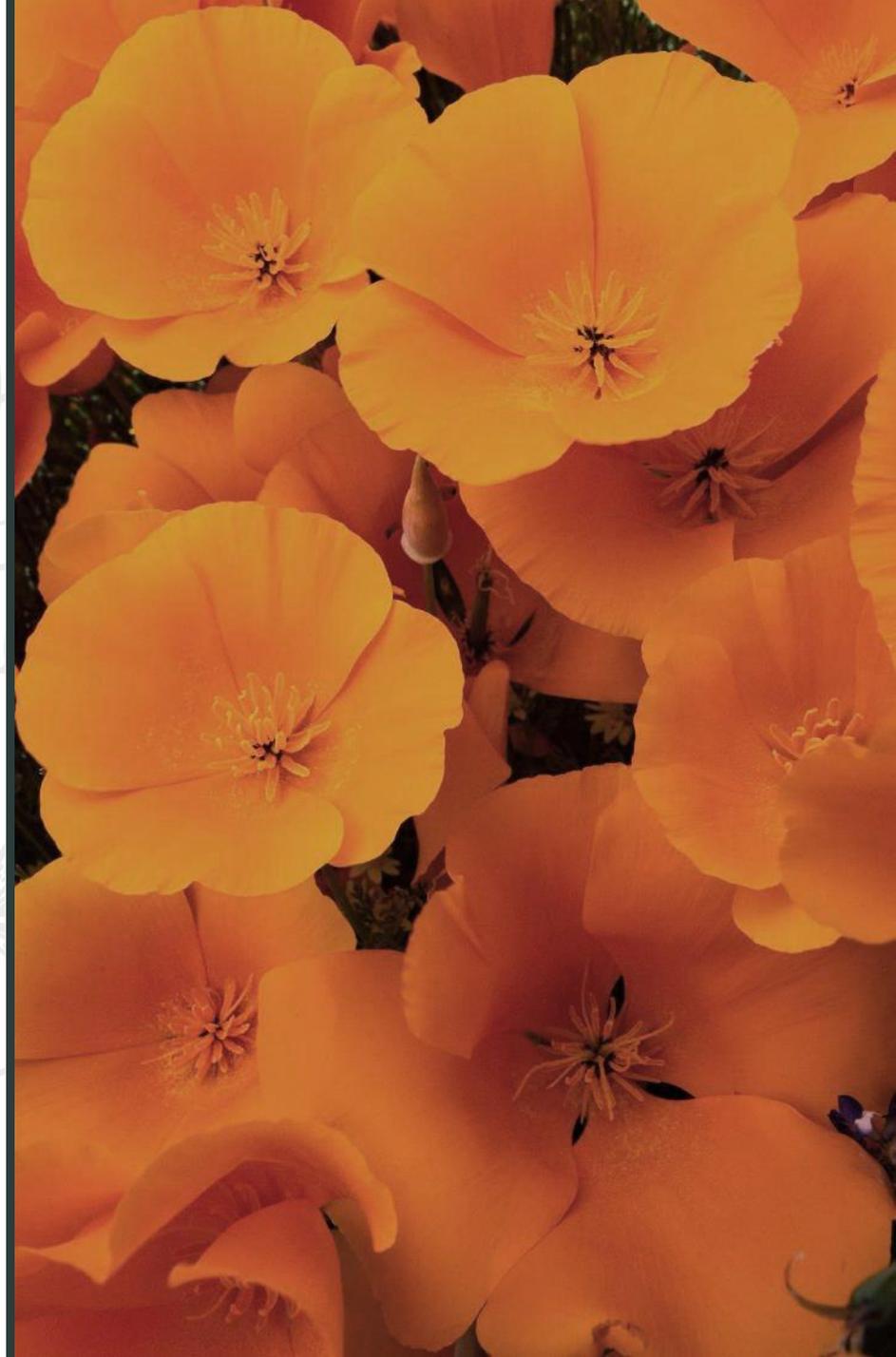
Емоційне напруження – напруження, викликане конфліктними умовами, підвищеною ймовірністю виникнення аварійної ситуації, несподіванкою або тривалим напругою інших видів

Мотиваційна напруга пов'язана з боротьбою мотивів, з вибором критеріїв для прийняття рішення.

Політон – напруження, викликане необхідністю переключення уваги в частих і несподіваних напрямках.

Монотонія – напруження, викликане одноманітністю виконуваних дій, неможливістю перемикання уваги, підвищеними вимогами до концентрації і стійкості уваги

Система підготовки фахівців екстремального профілю включає в себе ряд заходів, серед яких найважливішими є професійний психологічний відбір, психологічна підготовка , психологічний супровід та медико-психологічна реабілітація.

Професійний психологічний відбір

Професійний психологічний відбір полягає у проведенні комплексних заходів, що дозволяють виявити осіб, найбільш придатних за своїми психологічними якостями до навчання у встановлені терміни та успішної професійної діяльності з тієї чи іншої конкретної спеціальності. Головним завданням ППВ є оцінка професійної придатності кандидата за психологічними показниками і складання на цій основі довготривалого прогнозу ефективності його подальшої професійної діяльності.

Дякую за увагу!

